

NEMND FOR GUDSTJENESTELIV

PROTOKOLL 5-2020

Tid: 29.-30. oktober 2020

Sted: Garder kurs- og konferansesenter, Gardermoen

Til stede: Svein-Arne Theodorsen (leder), Ann-Helen Fjeldstad Jusnes, (på skjerm) Merete Thomassen, Solveig Julie Mysen, Carl Petter Opsahl, Annette Dreyer, Andreas Hilmo Grandy-Teig, Bengt Norbakken, Ole Andreas Fevang (på skjerm, sak 37, 38 og samt 34 første del), Sindre Seim Gulbrandsen (på skjerm) og Per Oskar Kjølaas (på skjerm)

Fra administrasjonen: Ragna Dahlen, Thomas Berbom, og Jørund Østland
Midttun

Meldt forfall: Inger Anne Naterstad, Edel Merete Gervin og Anne Marie Sødal.

Solveig Mysen hadde morgenandakt torsdag morgen og Andreas Hilmo Grandy-Teig fredag morgen.

NFG 31/20 Godkjenning av innkalling og saksliste

Ingen bemerkninger til innkalling. Dagsorden ble presentert og godkjent.

NFG 32/20 Godkjenning av protokoll 4/2020

Protokoll er tidligere utsendt og godtatt.

Vedtak: Protokoll 4-2020 ble godkjent

NFG 33/20 Orienteringssaker

1. Kirkemøtets behandling av ny ordning for konfirmasjon
2. Bispemøtets behandling av høringsutkast til triduum-gudstjenestene og Kirkerådets vedtak fra 2019 om ressursmateriale.
3. Evaluering av liturgiske særiltak under coronapandemien
4. Leitourgia-konferanse og andre aktuelle arrangement

Vedtak:

Sakene ble tatt til orientering.

Til orienteringssak 3, evaluering av liturgiske særiltak under coronapandemien vil NFG uttale følgende:

NFG ber om at det tas initiativ til samtaler med Kirkerådets kommunikasjonsavdeling om konsekvenser den digitale gudstjenestepraksisen under pandemien.

NFG 34/20 Godkjenning av salmer

Til møtet presenterte SBG 30 salmer til godkjenning, i alfabetisk rekkefølge etter salmens første linje på norsk. Presentasjonen inneholdt en kort beskrivelse av salmen, basert på SBGs behandling, samt et forslag til plassering etter N13s kapitler/inndelinger.

Vedtak:

1. NFG har behandlet følgende salmer:

1. IS.257 *Barn og stjerner, født i mørket*

Tekst: Ylva Eggehorn (1991); Melodi: H. Nyberg (1991)

Plassering: Advent (passer også godt på kyndelsmesse)

Godkjent, bare på svensk

2. IS.1782 *Byen er gater, fasader og hager*

Tekst: Emil Skartveit (2018); Melodi: Jesper Gottlieb (2018)

Plassering: Hengivelse og etterfølgelse

Godkjent

3. IS.637 *Dagen dør*

Tekst: Rukard Hurd (ca. 1891); Melodi: Ukjent komponist (1861)

Plassering: Kveld

Avvist

4. IS.857 *Det er blitt høst*

Tekst & melodi: Sindre Skeie (2006)

Plassering: Årstidene (passer godt på 16. s. i. treenighetstiden (høstens påskedag))

Godkjent

5. IS.1350 *Det fins en by*

Tekst: Hans O. Mørk (2012); Melodi: Henning Sommerro (1971)

Plassering: Det kristne håpet

Godkjent, med melodi Vårsøg

6. IS.1344 *Det kom et bud og de brøt opp*

Tekst: Hans-Olav Mørk (2012); Melodi: Irsk folketone

Plassering: Åpenbaringstiden

Godkjent, gjerne med alternativ tone i tillegg

7. IS.1746 *Du lille, vi holder deg ømt*

Tekst: Ragna Dahlen (2019); Melodi: Trond Dahlen (2019)

Plassering: Dåp

Godkjent

8. IS.862 *En natt kom Herrens engler nær*

Tekst: Edmund Hamilton Sears (1850); Melodi I: Arthur Sullivan; Melodi II: Richard S. Willis (1850)

Plassering: Jul

Godkjent

12. IS.1245 *Gud, du er min tilflukt*

Tekst: Ingrid Brækken Melve (2016); Melodi: Solveig Spilling Bakkevig (2017)

Plassering: Hengivelse og etterfølgelse

Godkjent

13. IS.1767 *Gud, du sender ditt regn*

Tekst: Ingrid Brækken Melve (2019); Melodi: Solveig Spilling Bakkevig (2019)

Plassering: Guds omsorg

Godkjent

14. IS.1622 *Gud, er du en ussel løgn?*

Tekst: Ingrid Brækken Melve (2017); Melodi: Solveig Spilling Bakkevig (2017)

Plassering: Tro og tvil

Trukket

15. IS.448 *Guds skaparomsorg femner alt*

Tekst: Edvard Hoem (2013); Melodi: Odd Johan Overøye (2003)

Plassering: Guds skaperverk

Godkjent

16. IS.1488 *Guds vind den leker varsomt*

Tekst: Tore Schwartz Olsen (2004); Melodi: Eilert Tøsse (2005)

Plassering: Pinse

Avvist

21. IS.1791.1 *Kom til oss når morgenen gryr*

Tekst: Kari Magrud Alsvåg (2016); Melodi: Carl-Andreas Næss (2016)

Plassering: Hengivelse og etterfølging

Godkjent

22. IS.1235 *Moses gikk opp på Sinai-fjellet/Moses de manai Sanaivárái*

Tekst: Kari Mangrud Alsvåg (2016); Melodi: Carl-Andreas Næss (2016)

Plassering: Guds ord

Avvist

2. NFG delegerer godkjenning av de resterende salmene til en komité bestående av Bengt Norbakken, Carl Petter Opsahl og Solveig Mysen (leder). David Hamnes assisterer gruppen.

NFG 35/20 Særskilte prekenteekster

NFG skal foreslå for Kirkerådet alternative seks alternative prekenteekster for hvert kirkeår. Kirkerådet gjør vedtak i saken etter å ha fått uttalelse fra Bispemøtet.

Kirkerådet vedtok i 2013 at det skal være seks alternative prekenteekster hvert år, hovedsakelig tatt fra de gammeltestamentlige tekstene og episteltekstene tilknyttet dagen.

Det har de siste årene vært en del uro rundt ordningen med alternative prekenteekster. Det betyr bl.a. at vedtak om nye tekster ligger etter tidsskjema. Det er grunn for NFG til å drøfte videreføring av ordningen på et mer prinsipielt grunnlag.

Forslag til vedtak

1. NFG foreslår følgende alternative prekenteekster for kirkeåret 2021-2022:

Kristi forklarelsesdag – 20. februar 2022: 2 Mos 34,27-35 *Det strålte av ansiktet hans*

3. søndag i fastetiden – 20. mars 2022: 2 Kor 12,7-10 *En torn i kroppen*

2. søndag i treenighetstiden – 19. juni 2022: Esek 36,25-29a *Renselse og et nytt hjerte*

10. søndag i treenighetstiden – 14. august 2022: 1 Mos 33,1-11 *Jakobs møte med Esau*

Vingårdssøndag / 14. søndag i treenighetstiden – 11. september 2022: Fil 3,7-14 *Vinning og tap*

21. søndag i treenighetstiden – 30. oktober 2022: 1 Tim 6,6-12 *Gudsfrykt, nøysomhet og tro*

2. NFG har drøftet ordningen med særskilte prekenteekster på ny i lys av at sak om revidering av Tekstbok for Den norske kirke er utsatt på ubestemt tid. Nemnda har merket seg Bispemøtets vedtak i BM 35/17, og slutter seg til ideen om en konsultasjon som drøfter de praktiske og prinsipielle sidene ved ordningen.

Andreas Hilmo Grandy-Teig foreslo å bytte ut teksten på Kirsti forklarelsesdag med den tilsvarende teksten på Såmannssøndagen, da den er en svært sentral gammeltestamentlig tekst.

Saken ble for øvrig drøftet, og det var tilslutning til å ta sakens overordnede sider opp til ny drøfting.

Vedtak:

1. NFG foreslår følgende alternative prekenteekster for kirkeåret 2021-2022:

Såmannssøndag – 13. februar 2022: 5 Mos 6,1-9 *Hør Israel*

3. søndag i fastetiden – 20. mars 2022: 2 Kor 12,7-10 *En torn i kroppen*

2. søndag i treenighetstiden – 19. juni 2022: Esek 36,25-29a *Renselse og et nytt hjerte*

10. søndag i treenighetstiden – 14. august 2022: 1 Mos 33,1-11 *Jakobs møte med Esau*

Vingårdssøndag / 14. søndag i treenighetstiden – 11. september 2022: Fil 3,7-14 *Vinning og tap*
21. søndag i treenighetstiden – 30. oktober 2022: 1 Tim 6,6-12 *Gudsfrykt, nøysomhet og tro*

2. NFG har drøftet ordningen med særskilte pretekster på ny i lys av at sak om revidering av Tekstbok for Den norske kirke er utsatt på ubestemt tid. Nemnda har merket seg Bispemøtets vedtak i BM 35/17, og slutter seg til ideen om en konsultasjon som drøfter de praktiske og prinsipielle sidene ved ordningen.

NFG 36/20 Tilrettelegging av liturgisk ressursmateriale for fastetiden og påsken

NFG har tidligere bedt om at arbeidet med triduum blir utvidet til også å gjelde en rekke andre liturgiske ordninger og andre forhold knyttet til faste- og påsketiden. Saken ble behandlet av Kirkerådet høsten 2019, og det ble da vedtatt at NFG kunne utarbeide liturgisk ressursmateriale for de forholdene som var påpekt. Saken ble deretter sendt over til Bispemøtet, som i oktober 2020 vedtok følgende:

Bispemøtet imøteser at NFG arbeider videre med en liturgi for A) Askeonsdag og H) En gudstjeneste som samler i seg motivene fra den stille uke og påske med tanke på menigheter som i denne tiden bare feirer én gudstjeneste. (BM 62/20)

Saken ble drøftet i NFG med tanke på videre behandling i løpet av 2021. Følgende momenter ble trukket frem:

Askeonsdag

- BMs vedtak om triduum må være i mente når vi behandler Askeonsdag. Det må lages en så ren liturgi som mulig.
- Viktig å finne ut hvor utskrevet liturgien skal være. Fleksibilitet/byggesteinsliturgi. Noe kan være felles; dagen feires så forskjellig at man kan ha forskjellige settinger.
- Bør være gjennomtenkt for asketegning, men også fleksibelt
- Innholdsmessig er det en sprik fordi bibeltekstene er knyttet til sosial bevissthet og står i spenning til asketegning. Kanskje nyttig.
- Viktig at gudstjenesten tar opp i seg den personlige fasten, men også bygger bro til fasten som sosial forpliktelse.
- Ikke legg vekt på hovedgudstjenesten. Hvis man vil ha noe annet, kan man søke biskopen. Mange har liturgi for aftensang, utvidet. Hvordan tenke nattverd.
- Mange menigheter er opptatt av fasteaksjonen. Bør være med i mente. Imøtekommer et folkekirkelig preg.
- Forholdet mellom bot og tjeneste. Fastens askeseaspekt; anger over synden og tro på syndenes forlatelse. Begge må være med.
- Se på forholdet mellom korstegning og skriftemål

Samlegudstjeneste:

- Viktig med en slik gudstjeneste. Det skal være gudstjeneste i alle kirker en eller annen gang i forbindelse med påsken. Om nødvendig holdes denne i den stille uke, men hele påskebudskapet må lyde. Men det er komplisert. Feire påske tirsdag i den stille uke kan være vanskelig.
- Mange feirer bare den ene gudstjenesten av kapasitetshensyn, men påsken skal feires. Det må være en normalordning. Det er slik for mange.
- Kan det tenkes som flere settinger? De steder man kan ha nabokirker med gudstjenester.

Vedtak:

NFG har drøftet saken om ressursmateriale for å fastetiden og påsken i lys av vedtaket i BM 62/20, og vil iverksette et arbeid med liturgisk ordning for askeonsdag og en ordning for en samlegudstjeneste for den stille uke.

NFG 37/20 Vigslingsliturgier: innledende oversikt

Liturgiene for vigsling til kirkelige tjenester er ikke revidert siden de ble innført i 1992/1998. I ettertid har det skjedd flere ting som kan gi grunn for å etterse disse, blant annet ny ordning for hovedgudstjenesten, ny bibeloversettelse og ny salmebok. Foreliggende sak er en igangsetting av denne prosessen.

NFG hadde en innledende samtale om saken. Merete og Carl Petter innledet. Blant annet følgende momenter ble fremholdt i samtalen:

- Nemda bør trekke inn noen eksperter innen embetsteologi og forholdet til vigslingsteologi. Se på utredningen om kantorvigsling som ble laget for den del år siden.
- Kjønnsspektet mangler.
- Ikke behov for store endringer. Strukturen er god.
- Justering av språk og bibelspråk. Ulike nivåer av justering.
- Ordningene bør bli mest mulig harmonisert og like, men forskjellene i tjenesten må også komme frem. Påpasselige med å finne ut hva f.eks. kateketen kan gjøre etter vigsling i forhold til før.
- Også se på innpasning i hovedgudstjenesten etter 2011.
- Det er forskjeller på hvor i gudstjenesten vigslingen er plassert. Vi må se på strukturen i gudstjenesten.
- Forskjell på å bli innsatt og å få en vigsling. Vi bør tenke på bibeltekstene. Har vi der hørt hvor nødvendig tjenesten er?
- Settingen i menighetslivet: Hvordan virker vigslingene lokalt. Noen menigheter har dette ganske ofte.
- Også se på andre kirkers liturgier. Sml. ordinasjon i ELCA. Har andre tekster, bl.a. om nattverden. Ordinanden sitter i menigheten frem til vigslingen skjer. Stola er symbol. Man kan også gi en bibel eller nattverdsett
- Annen kirkelig tjeneste kan tas ut. Den er det ikke det samme behov for lenger,
- Må sammenligne oss med de lutherske kirkene, også frikirken.
- Hva er en justering? Det må ikke være for mye.
- «Kandidat i teologien» er ikke lenger dekkende for alle.

- Normalordningen er vigsling i domkirken. Bør kanskje være en samtale om det. Ordinasjonen blir en kasualia for den enkelte ordinand. Svekker at det er å gå inn i en kirkelig tjeneste? Bør vi sette regler for å bli vigslet i hjemmenighet?

Vedtak

1. NFG har lest gjennom liturgisk ordning for vigsling til henholdsvis prest, kateket, diakon, biskop og kantor, og vil arbeide videre med saken på grunnlag av de momenter som kom frem i samtalen.
2. NFG ber administrasjonen ta initiativ til en tilrettelegging av et samarbeid med Bispemøtet i det videre arbeidet med disse ordningene.

NFG 38/20 Møter i NFG i 2021

Forslag til datoer ble lagt frem i møtet.

Vedtak

Møter våren 2021: fredag 5. februar og fredag 21. mai.